

Κότσιανος Στέφανος
Πολύγυρος Χαλκιδικής

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

Ο ΣΙΘΩΝ

Περιοδική έκδοση της Έκπολιτιστικής Έταιρείας Νέων Νικήτης Χαλκιδικῆς «Ο ΣΙΘΩΝ»

4ος Χρόνος

ΙΟΥΛΗΣ 1978

Τεύχος 20

80^{ος} Κολυμβητικός Διάπλους Τορωναίου

Πρίν άπο δύτικά χρόνια — τόν Ιούλιο του 1971 — μιά παρέα Νικητιανῶν νέων μέ κίνητρο τήν ἀγάπη γιά τή θάλασσα, ξεκίνησε κι ἔκανε πραγματικότητα κάτι πού γιά δόλους τούς ἄλλους ἦταν μά τρέλλα: νά περάσουν δηλαδή κολυμπώντας τόν Τορωναίο καί νά πάνε ἀπέναντι στήν Κασσάνδρα.

Όταν ρίχτηκε ἡ ιδέα δέ βρήκε συμπαραστάτες παρά τούς πιό τολμηρούς. Κατόρθωσαν ὅμως αὐτοί νά τήν ἐπιβάλλουν καί στούς ἄλλους κι ἔτοι δέν ἄργησε νά πάρει συγκεκριμένη μορφή καί νά συζητιούνται πλέον οἱ λεπτομέρειες γι' αὐτό τό τόλμημα.

Ἐτοι ἀρχιος μιά ύποτυπώδης προετοιμασία χωρίς καμμά σκεδόν βοήθεια. Μόνο ὁ Σύλλογος Φοιτητῶν Χαλκιδικῆς — μέλη τοῦ ὅποιου ἦταν μερικοί ἀπό τούς Νικητιανῶν νέους — ἔδειξε τή διάθεση νά βοηθήσει καί βοήθησε συνδυάζοντας μάλιστα τό Διάπλου μέ τίς γιορταστικές ἐκδηλώσεις γιά τά 150 χρόνια ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Τό ξεκίνημα τῶν ἑπτά κολυμβητῶν — τόσοι δήλωσαν συμμετοχή στόν Α' διάπλου — πέρασε σκεδόν ἀπαρατήρητο. Ἐκιός ἀπό μερικούς φίλους, κανένας ἄλλος δέν παραβρέθηκε. Ἐτοι ρίχτηκαν στή θάλασσα χωρίς καμμά ἐπισημότητα, μέ μόνο ὅπλο τήν πίστη στή σπουδαιότητα τοῦ ἐγχειρήματός τους καί τήν ἀγάπη γιά τή θάλασσα καί τόν πραγματικό ἀθλητισμό. Καί πέτυχαν πραγματικό ἄθλο. Τό ἀπόγευμα ὅταν μαθεύτηκε πώς οἱ κολυμβητές φτάνανε στήν ἀκτή τής Κασσάνδρας, οἱ κάτοικοι, μή μπορώντας νά ποτέψουν ἀκόμη, ἔτρεξαν μέ δι μέσο διέθεταν γιά νά υποδεχτούν τούς ήρωες κολυμβητές.

Αὐτός ἦταν ὁ πρῶτος Διάπλους τοῦ Τορωναίου Κόλπου. Ἀπό τότε κάθε χρόνο τόν Ιούλιο, ἡ Ε.Ε.Ν.Ν. «Ο ΣΙΘΩΝ» διοργανώνει ὅλο καί πληρέστερα αὐτή τήν ἐκδήλωση πού πήρε πλέον πανελλήνιο χαρακτήρα.

Βέβαια πολλά ἔχουν ἀλλάξει ἀπό τότε. Ἡ ἐμπειρία τόσων χρόνων, ἡ συμπαράσταση ἀπό τίς ἀρχές, ἔχουν κάνει τό Διάπλου σπουδαία ἐκδήλωση πού τιμάει τή Νικήτη καί τήν κάνει γνωστή σ' ὅλη τήν Ἐλλάδα. Ἡ Ε.Ε.Ν.Ν. «Ο ΣΙΘΩΝ» μέ τό Διάπλου ἐπιθυμεῖ νά ἀπλωθεῖ σού γίνεται πλατύτερα ἡ ἀγάπη τῶν Ἐλλήνων γιά τή θάλασσα καί τόν πραγματικό ἀθλητισμό. Γι' αὐτό καί δέν ἀπονέμει χρηματικά βραβεῖα παρά μόνο κύπελλα στούς κολυμβητές.

Ο φετεινός 80^{ος} Κολυμβητικός Διάπλους γίνεται κάτια ἀπό διαφορετικές συνθῆκες. Ὁ καταστρεπτικός σεισμός τής Θεσσαλονίκης πού ἐπηρέασε σέ πολλούς τομεῖς καί τή Χαλκιδική, ρίχνει ἀκόμη τή οικία του παντοῦ. Ἐτοι θεωρούμε τήν ἐκδήλωσή μας, σάν ἐκδήλωση συμπαράστασης πρός τούς Θεσσαλονικεῖς, κυρίως ἀπό ψυχολογική ἀποφη, καί τούς καλούμε, ὅπως κι δόλους τούς "Ἐλληνες, τήν Κυριακή 23 Ιουλίου νά βρεθούν στή Νικήτη γιά νά χειρο-

κροτήσουμε ὅλοι μαζί τούς κολυμβητές πού ἀψηφώντας κάθε κίνδυνο θά τολμήσουν καί πάλι νά περάσουν κολυμπώντας τόν Τορωναίο Κόλπο.

Οι ἐκδηλώσεις πού θά ἀκολουθήσουν θά προσδώσουν πανηγυρικό χαρακτήρα στό Διάπλου καί στή μέρα πού ἔδω καί ὀχτώ χρόνια ἀποτελεῖ σταθιμό γιά τή Βορ. Έλλαδα

"Ολοι λοιπόν στής 23 Ιουλίου στή Νικήτη γιά νά χειροκροτήσουμε τούς θαρραλέους κολυμβητές καί νά δείξουμε ἔτοι τήν ἀγάπη μας γιά τή θάλασσα καί τούς νέους, πού σταν θέλουν μπορούν νά πετύχουν πολλά.

Προκήρυξη τοῦ 8ου Κολυμβητικοῦ Διάπλου

Ἡ Έκπολιτιστική Έταιρεία Νέων Νικήτης «Ο ΣΙΘΩΝ» σε συνεργασία με τήν Αθλητικό Σύλλογο καί τήν Κοινότητα Νικήτης, προκηρύσσει τόν 8ον Κολυμβητικὸν Διάπλου τοῦ Τορωναίου Κόλπου στή Χαλκιδική γιά τήν Κυριακή 23 Ιουλίου 1978.

Οι κολυμβητές θὰ διανύσουν τήν ἀπόσταση τῶν 25 χιλιομέτρων ἀπό τήν Καλλιθέα (Μάλτεπε) τῆς Κασσάνδρας στή Νικήτη τῆς Σιθωνίας, χωρὶς νά χρησιμοποιήσουν πτερυγία ἢ ἄλλο βοηθητικό μέσο πλεύσης. Θά συνο-

δεύονται δὲ ἀπό μηχανοκίνητες βάρκες καί ταχύπλοα σκάφη πού θὰ διαθέτουν ἀσύρματη ἐπικοινωνία.

Μπορούν νά λάβουν μέρος κολυμβητές καί κολυμβήτριες ἀπ' ὅλη τήν Ελλάδα, ἀφοῦ στείλουν ἔγγραφη δήλωση συμμετοχῆς τό ἀργότερο μέχρι τής 17 Ιουλίου, στή διεύθυνση: Ε.Ε.Ν.Ν. «Ο ΣΙΘΩΝ». Νικήτη Χαλκιδικῆς.

Τηγανιδαία θὰ τούς σταλούν ἀναλυτικές ὁδηγίες.

Σέ δοσους τερματίσουν θὰ ἀπονεμισθούν βαρύτιμα κύπελλα.

Μέ την εύκαιρια των 100 χρόνων

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1878 ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μά ή Κατερίνη ἔξακολουθούσε νὰ παραμένει στὰ χέρια τῶν Τούρκων. Καὶ τοῦτο γιατὶ ὁ λοχαγός Δουμπιώτης, ἀντὶ μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ Λιτοχώρου νὰ βαδίσει ἀμέσως κατὰ τῆς Κατερίνης παρασύρθηκε σὲ ἀτέρῳ νες διαπραγματεύεις μὲ τοὺς Τούρκους τῆς Κατερίνης γιὰ τὴν παράδοση τῆς πόλεως, γιατὶ νόμιζε ὅτι ἔτσι τὸν συμφέρει. Ἡ ἔκβαση ὅμως τῶν πραγμάτων τὸν διέψυσε. Ἐχασε πολύτιμο χρόνο. Οἱ Τούρκοι τῆς Θεσσαλονίκης μόλις πληροφορήθηκαν τὰ γεγονότα, ἀρχισαν νὰ στέλνουν σοβαρὲς στρατιωτικὲς ἐνισχύσεις στήν Κατερίνη ἀπό στεριά καὶ θάλασσα, ἐνῷ τουρκικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴ Θεσσαλία ἔπαιρναν ἐντολὴ νὰ πιέσουν τοὺς ἐπαναστάτες ἀπὸ τὸ Νότο.

Ἐτσι ἡ Κατερίνη ἔγινε κέντρο διεργάσεως γιὰ τὴν καταστολὴ τῆς ἐπαναστάσεως.

Μιὰ σειρὰ δὲ ἀπὸ στρατιωτικὰ σφάλματα ὅπως:

1. Ἡ διάσπαση τοῦ σώματος τοῦ Δουμπιώτη, τὸ ὅποιο ἀριθμητικὰ δὲν ἦταν καὶ σημαντικό. Μὲ τὴν ἀποστολὴ ἐνὸς τμῆματος νὰ φρονδεῖ τὰ στενὰ τῶν Τεμπῶν καὶ ἔνα ἄλλο νὰ καταλάβει τὸ φροντίο τοῦ Πλαταμῶνα.

2. Ἡ αἱ ἐπίθεση κατὰ τῆς Κατερίνης.

3. Ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ Λιτοχώρου, μὲ ἐλάχιστη φρουρά, καὶ ἡ ἐκστρατεία ἐναντίον ἀπομακρυσμένων χωριῶν, δευτερεύουσας σημασίας.

ὑπῆρξαν μοιραίες γιὰ τὴν τύχη τῆς ἐπαναστάσεως.

Στὸ 4 Μαρτίου 1878 οἱ Τούρκοι ἀφοῦ ἐτοιμάστηκαν καλά, ἔξορμησαν ἀπὸ τὴν Κατερίνη ἐναντίον τοῦ Λιτοχώρου, τὸ ὅποιο, λόγω ἀσθενικῆς ἀντιστάσεως κατέλαβον εὐκολώτατα. Ὁ λοχαγός Δουμπιώτης ἀπουσίαζε σὲ πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις. Τὸ λεηλάτησαν καὶ στὴ συνέχεια τὸ ἔκταφαν, ἀφοῦ σκότωσαν τοὺς γέρους ποὺ θρῆκαν, γιατὶ τὰ γυναικόπαιδα εἶχαν καταφύγει στὴν κοντινὴ μονὴ τοῦ Ἀγ. Διονυσίου, ἐνῷ ἡ κυβέρνηση μετέφερε τὴν ἔδρα τῆς στὴν Μονὴ τῆς Πέτρας.

Ἡ κατάληψη τοῦ Λιτοχώρου τσάκισε κυριολεκτικὰ τὸ ἥθικό τῶν ἐπαναστατῶν.

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτὸ πέφτονταν στὰ χέρια τῶν Τούρκων καὶ 2.800 ὅπλα καὶ 700 κιλὰ μπαρούντι ποὺ εἶχε ἔφορτώσει τὸ ἀτμόπλοιο Βυζάντια στὴ

παραλία τὴν νύχτα τῆς 4ης πρὸς 5η Μαρτίου. Ἐτοι καὶ δὲ τόσο ἀπαραίτητος γιὰ τὴν ἑδραίωση τῆς ἐπαναστάσεως ὅπλισμός.

Μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ Λιτοχώρου καὶ τὴν ἀπώλεια τῶν ὅπλων καὶ τῶν πυρομοχικῶν ἡ Ἐπανασταση ἔλαβε τὴ μορφὴ τοῦ ἀνταρτοπολέμου. Τὸ ἔνα μετὰ τὸ ἄλλο τὰ ἐπαναστατημένα χωριὰ ἀρχίσαν νὰ πέφτουν καὶ πάλι στὰ χέρια τῶν Τούρκων καὶ οἱ ἐπαναστάτες νὰ φεύγουν στὰ ὅρη.

Στὸ διάστημα αὐτὸν ἡ Μακεδονικὴ ἐπιτροπὴ στήν Αθήνα ἔκπανε δὲ τι μποροῦσε γιὰ νὰ σχηματίσει καὶ νὰ στείλει στὰ παράλια τοῦ Ολύμπου νέα σώματα. Μάλιστα τὴν νύχτα τῆς 19ης πρὸς τὴν 20η Μαρτίου τὸ ἀτμόπλοιο "Τύρα" στὸ ὅποιο ἐπέβαινε προσωπικὰ ἡ ψυχὴ τῆς Μακεδονικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ Στέφανος Δραγούμης ὃς συνοδός τῶν μεταφερομένων, ἐπιχείρησε νέα ἀπότειρα ἀποβάσεως ἀνδρῶν στὴν παραλία τοῦ Λιτοχώρου

ΤΟῦ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΡΤΣΙΩΤΗ Δασκάλου

ἄλλα ἀπέτυχε καὶ παρά λίγο νὰ πιστεῖ αἰχμάλωτο γιατὶ τῶρα τὰ παραλία τὰ ἐπιτροποῦσαν μὲ μεγάλη προσοχὴ τὰ πολεμικὰ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν HOBART, τὸν ἄγγιλο στόλαιρο τῆς Τούρκιας.

Τοστερα ἀπ' αὐτὰ ὁ Δουμπιώτης μὲ τὸ σῶμα τοῦ πέρασε στὰ Χάσια καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴ Θεσσαλία, μὲ σκοτό ἀφοῦ λάβει νέες ἐνισχύσεις διὰ Ἑραῖς, ἀπὸ τὴν Μακεδονικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Αθήνας νὰ ἐπανέλθῃ στὴ Μακεδονία.

Ἄλλα ἥδη μὲ μεσολάβηση τῶν ἄγγιλων ἀποφασίσθηκε ἡ διακοπὴ τῶν ἔχθροπραξιῶν (19.4. 1878) καὶ ἔτσι οἱ περισσότεροι τῶν ἐθελοντῶν ἐπέστρεψαν στὸ ἐλεύθερο "Ελληνικὸν θαύματον" μὲ τὸν Δουμπιώτη, τὸν ἐπίσκοπο Κίτρους Νικόλαο καὶ τὸν πρόδερμο τῆς κυβερνήσεως τῆς Μακεδονίας Κοροβάγκο, ὃπου ἔγιναν δεκτοὶ μὲ ιδιαίτερες τιμές.

Στὴν περιοχὴν Ολύμπου Πιερίων μέσα στὰ ἐρείπια ποὺ ἀκόμα κάπνιζαν ἔμειναν λίγες δλιγομελεῖς ἐπαναστατικὲς μονάδες.

Ἄλλα δὲ ἀγώνας στὸν Ολύμπον ποὺ εἶχε ονδιστικὰ λήξει.

Ἐνας ἄλλος ἀγώνας ὅμως δρισκόταν ἀκόμα στὴν πήση ἔξελιξη του. Ἡταν ἡ ἐπανασταση στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, ποὺ

ἔξειογη τὴν ἴδια περίπον ἡμερο

μηνία μὲ τὴν ἐπανάσταση τοῦ Ολύμπου. Μετὰ τὴν ὑπογραφὴ δύμως τῆς ἀνακωχῆς τῶν ἐπαναστατῶν τοῦ Ολύμπου, λόγω τῆς ἀποθασύνωσης τῶν Τούρκων ἡ ἐπανάσταση αὐτὴ θέμειψε καὶ οἱ ἀγωνιστές της ἔγραψαν τίς ὀδαιότερες σελίδες δόξας. Ἡ Καστοριά, ἡ Κοζάνη, ἡ Φλώρινα, τὸ Μοναστήρι, ἢταν ἀνάστατες. Τὸ Μπούνινο, ὁ Γράμμιος, τὸ Βίτσι, οἱ Πρέστες καὶ τὸ Περιστέρι γέμισαν σώματα ἀνταρτῶν ποὺ ἀνέλαβαν τὴν προστασία τῶν χριστιανῶν. Ἀπ', τὰ ψηλὰ τὰ ἀπόρσιτα αὐτὰ βουνά ἔκπαναν τίς ἔξιογήσεις τοὺς οἱ τιμωρῶ τῆς τρομοκρατίας τῶν μουσουλμανικῶν στρατῶν. Ἀντοτες ψυχωμένοι, μὲ ἀτοσάλινα κοδιάκα καὶ γρανιτένια καρδιὰ ἢταν οἱ ἀόρατοι φρουροὶ τῶν καταπιεζομένων χριστιανῶν. Ὁ ἀγώνας τοῦ Δυτικού Μακεδονικοῦ λαοῦ μὲ τὴν ἐνθάρρυνση τῆς κυβερνήσεως τῶρα γιὰ νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ διαπραγματευτικὴ δύναμή της στὸ συνέδριον.

ἡρωϊκὴ μεγαλόνησο Κύπρο.

Ἡ αὐτοθυΐα τῶν Μακεδόνων στὸν πόλεμο τοῦ 1878, ἢταν αἰτία νὰ ἐπικρίνει δριμύτατα τὴν πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας ὁ Γλάδστων, νὰ ἀπατεῖ τὴν ἀμεση ἀθώρηση τῆς συνθήκης τοῦ Αγίου Στεφάνου, ὁ Βίσιαρχος στὴ Γερμανία, ἐνῶ στὴ Γαλλία ὁ Γαμέττας νὰ προμαχεῖ γιὰ τὰ δικαια τὰς τῆς Ελλάδος.

Ἄλλα δὲ πιὸ καθαρὴ, πιὸ δυνατή, πιὸ γιγαντένια φωνὴ διαμαρτυρίας ἡ ὅποια ἀπέτρεψε τὴν συνθήκη τοῦ Αγίου Στεφάνου, ποὺ παρέδιδε δύπλως εἴπαμε τὴ Μακεδονία στὴ Βούλγαρια, ἢταν ἡ κλαγγή τῶν μακεδονικῶν ὅπλων.

«Οσον ἀτυχές καὶ ἀνοργάνωτον ἄν ὑπῆρξε τὸ ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1878, γράφει ὁ Ι. Στρατηγόπουλος, ποὺ παρακολούθησε ἀπὸ κοντὰ τὸ κίνημα τοῦ Ολύμπου σὰν πολεμικὸς ἀνταποκριτής, σπουδαίως ἔξιπηρέτησε τοῦτο τὴν ἐθνικὴν δέαν στὸν Μακεδονία καὶ καρδιάνησε τὴν πολεμική μεταφορά τῆς τρομοκρατίας τῆς Μακεδονίας καὶ τὸν πόλεμον τοῦ Ολύμπου σὰν πολεμικὸν ἀνταποκριτής, σπουδαίως ἔξιπηρέτησε τοῦτο τὴν ἐθνικὴν δέαν στὸν Μακεδονία καὶ ποεστούμασε τὸ διπλωματικό ἔδαφος ἐφ' οὐ ἐπελήφθη τῆς τύχης τοῦ ὑπόδουλον 'Ελληνισμοῦ τὸ ἐν Βερολίνω συνέδριον».

Πράγματι τὸν Ιούνιο τοῦ 1878 οἱ δυτικὲς δυνάμεις γιὰ νὰ ἀκυρώσουν τὴ συνθήκη τοῦ Αγίου Στεφάνου καὶ νὰ ἐμποδίσουν ἔτσι τὸν πλήρη ἐκβούλγαρισμό τῆς Μακεδονίας καὶ τὴν κόθodo τῶν Σλάβων στὴ Μεσόγειο, ἐπέτυχαν τὴ σύγκληση τοῦ γνωστοῦ συνέδριον στὸ Βερολίνο.

Δυστυχῶς στὸ συνέδριο δὲν παρακάθησε ἡ Ελλάδα ἄν καὶ ἐπόρειτο νὰ ηρθοῦν ἀποφάσεις ποὺ θύ ἔκριναν τὴν τύχη τῶν υπόδουλων ἐπαρχιῶν τοῦ "Εθνους μας. Ἐπιτράπηκε μόνο στὸν υπουργό τῶν ἐξωτερικῶν Θεόδωρο Δεληγιάννη καὶ τὸν πρεσβευτὴν Αλέξ. Ραγκαβή νὰ ἐκθέσουν ἀπλῶς τὶς ἀπόψεις τους στὸ συνέδριο καὶ μετὰ τὴν ἀγόρευσή τους ὑποχρεώθηκαν νὰ ἀποχρησίσουν χωρὶς νὰ συμμετάσχουν σὲ καμιά συζήτηση.

Μὲ ἀπόφαση τοῦ συνέδριον ἡ Βούλγαρια περιορίστηκε στὸν μεταξὺ τοῦ Δούναβη καὶ τοῦ Αίμου χώρῳ, ἐνῷ διόκλητη ἡ Μακεδονία ἔφυγε τὴν τούργαρισην τῆς καρδιάς της Μακεδονίας, ποὺ ἀπέφυγε τὸν πόλεμον τῆς ἐνσωμάτωσής της στὴ Βούλγαρια.

Πέρα αὖτε ἀπ' αὐτὸν παραχωρήθηκε ἀπ' τὸ συνέδριο διόκλητη ἡ Θεσσαλία καὶ ἔνα μικρό τμῆμα τῆς Ηπείρου στὸ Ελληνικό Βασίλειο. Ἐτσι ἡ μικρὴ Ελλάδα ἀπόκτησε ἐλεύθερο ἔνα ἀκόμα κομμάτι της τὴν Θεσσαλία.

(Συνέχεια στὴ σελ. 4)

ΤΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΕΝΑ ΝΙΚΗΤΙΑΝΟ

— Μπά! τὸ δικό του χωριό πιὸ καθαρὸ εἶναι; εἴπε φωναχτὰ δὲ Μῆτσος. "Αμ πές δὲν εἶναι χωριό. Κοτζάμ πόλη εἶναι. Πιὸ μεγάλη καὶ ἡ βρωμιά της.

— Καὶ τὴ σχέση ἔχει ἀνὴ πόλη τους εἶναι βρώμικη; ρώτησε δὲ Θανάσης. Πρέπει νὰ εἶναι καὶ τὸ δικό μας χωριό μέσ' στὸ σκουπίδι; 'Εκεῖνο τὸ ρέμα καὶ τὶ δὲν ἔχει... Μπορεῖς νὰ γεμίσεις ἐνα μπακάλικο μὲ τὰ ἄδεια κουτιά, τὶς σακκούλες, τὶς κονσέρβες... ποὺ φτάνουν μέχρι τὴν θάλασσα.

— Νερό. Αὐτὸς εἶναι τὸ πρόβλημα. Θὰ διψάσουμε τὸ καλοκαίρι. Νὰ δεῖς ποὺ δὲν θὰ πατήσει ξένος τὸ καλοκαίρι μ' αὐτὸ τὸ κάτονδρο ποὺ τρέχει ἀπ' τὶς βρόντες μας, συνέχισε τὴν κουβέντα δὲ Βασίλης.

— Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι βρὲ παιδιὰ. Καὶ ἡ καθαριότητα...

— Δὲν μπορεῖ καθένας νὰ βάψῃ ἔνα χέρι ἀσβέστη τὸν τοῖχο του, νὰ σκουπίσει τὸν δορύ μπρὸς στὸ σπίτι του; διέκοψε δὲ Θανάσης.

— Αὐτὸς θέλω νὰ πῶ, ξανάρχισε δὲ Βαγγέλης. Καὶ ἡ καθαριότητα εἶναι πρόβλημα, καὶ τὸ νερό, καὶ οἱ ξένοι τουρίστες εἶναι πρόβλημα...

— Νὰ δοῦμε πόσα σπίτια θὰ νοικιαστοῦν φέτος, διέκοψε πάλι δὲ Θανάσης.

— "Ε, σταμάτα νὰ διακόπτεις. Σ' ἀκούσαμε μὲ τοὺς τουρίστες καὶ μὲ τὰ νοίκια σου. Έσὺ ἔχεις, καὶ μαζί σου ἔχουν κι' ἄλλοι δωμάτια γιὰ νοίκιασμα. Δὲν εἶναι ὅμως δῆλο σὰν κι ἐσένα νὰ βγάζουν ἀπὸ τρεῖς μῆνες χρῆμα γιὰ δῆλη τὴν χρονιά.

— Μπά, τὸ ἵδιο δὲν εἶναι μὲ τὸ λάδι;

— Αὐτό θέλω νὰ πῶ, συνέχισε δὲ Βαγγέλης. Τὸ λάδι οἱ ἐλιές τὸ μέλι..

— "Αντε νὰ δοῦμε δτανὴ Κοινὴ Ἀγορὰ δώσει διαταγὴ νὰ ξεράωθοῦν τὰ λιόδεντρα καί...

— Τὶ λέσ κεῖ πέρα; ξανιάστηκε δὲ Μῆτσος.

— Κι' ἔγω τὸ ἀκούσα μπῆκε στὴ μέση ἡ Θανάσης. Στὴ Μυτιλήνη δὲν τούς δίνει ἡ Τράπεζα δάνεια παρὰ ἀλλάξουν τὰ δένδρα. Τὸ λάδι, δταν μποῦμε στὴν Κοινὴ Ἀγορά, θὰ τὸ παίρνουμε ἀπὸ τὴν Ἰταλία καὶ Ἰσπανία.

— Μπαρούφες, δῆλο μπαρούφες εἰστε.

— "Ετσι ἔλεγες καὶ γιὰ τὸν Καρδανὰ τότε, θυμᾶσαι; Ἀλλὰ ὅργωσε τούς λόφους κι ἔβαλε τὸν κόσμον τὰ δέντρα. Θὰ μᾶς ποῦνε, κάντε καὶ σεῖς δὲ, τὸν Καρδανᾶ.

— Καὶ θὰ βγάζουμε τότε κρασί. Χά χά, κάργασε δὲ Θανάσης. Θὰ συναγωνιζόμαστε τὸν Βέργο ἀπ' τὸν Ἀγία Νικόλα, ὅχι τὰ πόρτο Καρδανᾶ.

— Γιατὶ κατσουφιάζεις, Μῆτσο; Θὰ μάθουμε νὰ κάνουμε κρασί κι ἀνὴ δὲν τὰ καταφέρουμε θάχουμε τουλάχιστος... ξέδι.

— Όλοι γέλασαν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μῆτσο.

Τὶ στὸ διάβολο τὸ ἀνακατώνουν δῆλο αὐτά. Ποῦ βρίσκουν δῆτι δῆλα αὐτὰ ἔχουν σχέση μὲ τὸ χωριό μας, σκεφτόταν, ἐνῶ οἱ ἄλλοι κουβέντιαν μεταξύ τους. "Ακου τος υέκει πέρα. Ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ τὸ λάδι, πότε ἔφτασαν στὴν Κοινὴ Ἀγορὰ καὶ στὸν Καρδανᾶ.

— Τὰ μονοπόλια μᾶς χρεύουν στὸ ταφί, ἀκούσετε τὸν Βαγγέλη νὰ μιλάει.

— Αφοῦ χρεύουν τὸ κράτος. Δὲ βλέπεις ἔχει τὴν ἀπεργία στὸ Μαδέμ Λάκκο. Κρατάει τόσο καιρὸ ποὺ εἶναι παγκόσμιο ρεκόρ, συνέχισε δὲ Θανάσης.

— Εμαθεῖς, ἀπολύθηκαν ἄλλοι πενήντα μεταλλωρύχοι ἀπὸ τοὺς λευκόλιθους τῆς «Μαγνόμιν» στὴν Βάθδο; συμπλήρωσε δὲ Βαγγέλης. Καὶ σήμερα διάβασα δῆτι διοδικές ἀπὸ λύσεις ἔγιναν στὰ μεταλλεῖα τῶν «Ἐλληνικῶν Λευκολίθων» στὴ Γερακινή.

— Τὶ στὸ διάβολο μᾶς νοίσει ἐμάς ξέσπασε δὲ Μῆτσος. Τὶ ἐνδιαφέρει ἐμένα τὸ Νικητιανό, ποὺ ἔχει τὰ δικά

μου προβλήματα ἀνὴ ἀπολύθηκαν στὴ Γερακινή, στὴν Βάθδο. Καὶ δῆλο τὸ βιολ τοῦ Μαδέμ Λάκκο. Καὶ λένε πώς οἱ κομμουνιστὲς τούς ἔδωσαν 1.300.000 δραχμές. Ἐργάζεται καὶ κανένας Νικητιανός ἔκει πέρα; Αὐτὸς σὲ ωτῶ. Παίρνει καμιὰ δεκάρα;

— "Α, ἔτσι, ἀνὴ πάρονταις δεκάρα; Καὶ φυσικὰ παίρνεις. ΙΚ ἀπ' τὸν ΕΟΤ, τὸ κράτος δηλαδή, καὶ τὰ μονοπόλια ντόπια καὶ ξένα.

— Ο Μῆτσος εἶχε ἀφρηιάσει, χειρονομοῦσε ἔξαλλος ἀπὸ θυμό δὲν μποροῦσε νὰ κρατηθεῖ.

— Εδωσε μιὰ τὸ τραπέζι καὶ τὰ ποτήρια καὶ τὰ μπουκάλια χροστήδησαν. Εμοιάζει γλέντι τοῦ Ἀγία Νικήτα, μόνο ποὺ ἔδω οἱ φωνές τους ηταν ἀγριες, λαυγατζίδικες καὶ ὅχι χαρούμενες καὶ γελαστές. Μᾶλλον ἔδιναν εἰκόνα ποδοσφαιρικοῦ ἀγώνα δπου διαιτητής εἶχε πληρωθεῖ καὶ οἱ ποδοσφαιριστὲς ηταν ἔτοιμοι ναρθοῦν στὰ χέρια μεταξύ τους καὶ μὲ τοὺς θεατές.

— Ε, ἡρεμία, ἡρεμία, μπῆκε στὴ μέση σὰν ὅργαντης δὲ Βασίλης.

— Τὶ ἡρεμία, βρέ, μὴ σου πῶ, ξέσπασε δὲ Μῆτσος. Σὲ λίγο θὰ μοῦ πεῖτε ποὺ ἔχονται στὴν Ἀθήνα πολυεθνικές ἔταιρεις μὲ νοιάζει ἐμένα τὸν Νικητιανό, μὲ νοιάζει ἐμένα ποὺ ἀγοράζουν τὶς ἀκτές μας..

— Καὶ βέβαια σὲ νοιάζει, ἐκτὸς ἀνὴ ομίζει δῆτι οἱ παραλίες μας ἀξίζουν μόνον γιὰ νὰ βγάζουν ἀπ' αὐτὲς κρυφὰ τὸ ἀρχαῖα ποὺ κρύβουν, καὶ νὰ τὰ στέλνουν στὸ έξωτερικό, στὴν Ἀθήνα, καὶ νὰ στολίζουν τὰ σπίτια τῶν ἐπιτηδείων, οὐρανιαζεῖ δὲ Βαγγέλης.

— Γιατὶ, δὲν πῆρες ἐσύ λεφτά γιὰ τὸ κομμάτι στὸν Ἀγία Γιάννη;

— Εγὼ λέω νὰ κόψουμε τὴν συζήτηση, εἴπε δὲ Θανάσης.

— Κοντέύει νὰ γίνει μπόξ συμπλήρωσε δὲ Βασίλης.

— Θάπτετε νάχαμε ἀσφαλεια τότε, τουλάχιστον Ο.Γ. Α.

— Κι' ἔγω σᾶς λέω δῆτι αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρουν τούς Νικητιανούς. Τούς ἐνδιαφέρει τὸ νερό, ἡ τιμὴ τοῦ λαδιοῦ, καὶ τὸ σχολεῖο, δ φωτισμός τὰ σκουπίδια.

— Έκείνη τὴν ὥρα ἄρχειαν οἱ εἰδήσεις στὴν τηλεόραση. Οἱ τέσσερις συγχωριανοὶ στα μάτησαν τὴν συζήτηση καὶ ἔστησαν αὐτὶ νὰ ἀκούσουν τὶ έλεγε δὲ έκφωνητής γιὰ δλόκηρη τὴ χώρα.

— Ετσι καὶ οἱ τέσσερεις, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους συγχωριανούς τους ποὺ γέμιζαν τὸ καφενεῖο, ἀκούγαν μὲ ἐνδιαφέροντας προσοχὴ δῆταν μόνο διλόκηρη ἀλλὰ καὶ αὐτούς τούς ιδιούς.

— Καὶ ἄλλοι ἀπ' αὐτούς σκέφτονταν: "Α θὰ μποῦμε στὴ Κοινὴ Ἀγορά, ἀπ' τὸ ΝΑΤΟ θὰ μᾶς προστατέψει ἀπ' τοὺς Τούρκους καὶ θὰ σώσει τὴν Κύπρο. Καὶ βάσεις. Σίγουρα οἱ Αμερικανοὶ προσοῦν νὰ κάνουν βόμβης ἀκόμη νὰ κρύψουν στὸ Αγιο Όρος, ἀν τὸ θέλονταν. Η κυβέρνηση δὲν ἀντιδράει.

— Καὶ ἄλλοι πάλι σκέφτονταν: "Ωστε ἔχουμε τώρα καὶ ἄλλα μονοπόλια. Ποιὰ θὰ πάρουν τὶς μεγαλύτερες διευκολύνσεις ἀπὸ τὸ Κράτος; Σάμπως δὲν εἶναι ἔνα καὶ τὸ αὐτό; Κράτος καὶ μονοπόλια. Όπωσδήποτε θὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ τουριστικὲς ἔπιχειρησιες καὶ ἔχειταιλλεύσεις ἀλλὰ καὶ δ πληθωρισμός; Πάει, δῆταν ἔτοιμης μεταξύ της μείνουν μὲ ἀνεργοῖς; Αὐτοὶ κερδίζουν. Ορίστε οἱ ἀντισταθμιστικὲς εἰσιφορὲς ποὺ ἔχει βάλει ἡ Κοινὴ Ἀγορά.

— Σταμάτησαν, εἴπε δὲ οἱ φωνητής, γιὰ τὸ λάδι καὶ τὰ πορτοκάλια. Συναγωνισμὸς μὲ ίσους δρουν. Καί.. δὲν ἔδωσαν ἀπάντηση στὶς διαμαρτυρίες γιὰ τὴ βόμβα νετρονίου, εἴπε σὲ λίγο ἡ έκφωνητή.

(Συνέχεια στὴ σελ. 4)

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ ΤΗΣ ΝΙΚΗΤΗΣ

Παίρνοντας σάν αφορμή τὰ δύο δυστυχήματα που ἔγιναν ἀνήμερα καὶ δευτερη μέρα τοῦ Πάσχα, καθώς καὶ αὐτὸς τις 20 Μαΐου πού κόστισε τὴν ζωή σὲ ἕνα παλλικάρι 24 μόλις χρονῶν ἀπό τὴν Νικήτη, θάθελα νὰ τονίσω γιά μιά ἀκόμη φρονά τὸ πόσο ἐπικίνδυνο εἶναι τὸ σταυροδρόμι τῆς

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1878 ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ

(Συνέχεια ἀπό τὴν σελ. 2)

Σ' αὐτὸς ὁ φέρλησαν πολὺ τὰ ἐπαναστατικὰ αὐτὰ κινήματα για τὴν ὄπλισαν τὴν διπλωματικὴ φρέτρα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν φίλων τῆς στὸ συνέδριο.

«Ἐπί τέλους δὲ δικαιοῦσθε τίποτα, διότι δὲν ἐλάβατε μέρος εἰς τὸν πόλεμον», δήλωνε κινικά ὁ Ἀγγλος ἐκπρόσωπος τοῦ συνεδρίου. Καὶ ἀργότερα τὸ ἐπίσημο δημοσιογραφικὸ δργανο τοῦ ἀγγλικοῦ συντηρητικοῦ κόμματος ἐξέφραζε τὴν πολὺ πικρὴ ἀλήθεια γιὰ μᾶς τοὺς «Ἑλληνες» ὅτι νὰ μὲν ἡ Ἀγγλία μᾶς είχε συμβουλεύσει τότε νὰ μείνουμε οὐδέτεροι, πλὴν ὅμως «οἱ ἀληθεῖς πολιτικοὶ ἄνδρες γνωρίζουν τίνας συμβουλάς πρέπει ν' ἀκολουθοῦν καὶ τίνας ν' ἀπορρίπτουν».

Μποροῦμε λοιπὸν νὰ φανταστοῦμε πόσο χειρότερα θὰ ἦταν τὰ πράγματα γιὰ τὴν Ἑλλάδα χωρὶς καὶ αὐτὰ τὰ βιαστικὰ καὶ πρόχειρα ὀργανωμένα κινήματα.

Οἱ ἥλιοις βέβαια τῆς ἐλεύθερίας δὲν φώτισε καὶ αὐτή τὴ φορὰ τὴ Μακεδονία μας. Οἱ ἀγώνας δύως τοῦ 1878 τοῦ διποίου μὲ τὴν ἐπιβαλλομένη σεμνότητα γιοτάζουμε φέτος οἱ Μακεδόνες, ὑπῆρξε δὲ πράγγελος τῆς Μακεδονίκης ἐλεύθερίας.

Φορεῖς τῆς πανάκωιας κληρονομιᾶς, οἱ μακεδόνες ἔζησαν 500 χρόνια δουλείας μὲ τὸ δραμα καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς θενικῆς ἀναστάσεως. Ἀγωνίσθηκαν σκληρά καὶ έδωσαν ποτάμι τὸ αἷμα τους καὶ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν ἀδελφῶν τῆς νότιας Ἑλλάδος στὴν μεγάλη Ἑλληνικὴ ἐπανάσταση καὶ ἔγιναν διοκατόντα στὶς ἐπαναστάσεις τοῦ 1854, τοῦ 1878 καὶ στὸ μεγαλειώδη Μακεδονικό ἀγώνα πού ἀκολούθησε (1903 - 1908) γιὰ ν' ἀξιωθοῦν μετὰ ἀπὸ 500 χρόνια σκλαβιᾶς νὰ δούν τὴ πατρίδα τους ἐλεύθερη τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1912.

(Τέλος)

Νικήτης καὶ τὴν ἀδιαφορία τῶν ἀρμοδίων νά λάβουν μέτρα ὅπει ὅχι νὰ ἔξαλιφτον, τουλάχιστον νὰ μειωθοῦν στὸ κατώτατο, τὰ δυστυχήματα.

Γιατὶ δὲν εἶναι μόνο τὰ παραπάνω δυστυχήματα ποὺ ἔγιναν στὸ σταυροδρόμι αὐτό, ἀλλὰ κάθε χρόνο ὅλο καὶ κάποιος δὲν θὰ κάνει Πάσχα ἢ δὲν θὰ φτάσει στὸ προορισμό του, ὅλο καὶ κάποιος θὰ πάει τὸ αὐτοκίνητό του στὸ γκαράζ ἢ θὰ τὸ πουλήσει γιὰ σίδερα, ὅλο καὶ κάποιος θὰ πάει στὸν ἄλλο κόσμο.

Εἶναι τὸ ποιὸ δύσκολο σταυροδρόμι ἀν ὅχι τῆς Χαλκιδικῆς, τουλάχιστον τῆς Σιθωνίας καὶ πολύ πιό δύσκολο ἀπ' αὐτὸς τῶν καθηγητῶν στὴ Βουρδουροῦ. Καὶ ἐνῶ σ' αὐτὸς τῶν καθηγητῶν ἔχουν ἡγιαφθεῖ ὅλα τὰ μέτρα προστασίας, στὴ Νικήτη τὸ μόνο πού ὑπάρχει εἶναι μιά πινακίδα πού λέει ὅριο ταχύτητας 40 χιλιόμετρα τὴν ὁδα καὶ τὴν δοπία δὲν δίνει κανένας ὅδηγός σημασία, γιατὶ κινοῦνται σέ δρόμο μὲ προτεραιότητα.

Ἡ κοινότητα τῆς Νικήτης ἔχει ζητήσει ἐπανειλημένα νά σηματοδοτηθεῖ ἡ διασταύρωση, ἀλλὰ ἀκόμα τίποτα. Πάντα ἀδιαφορία, πάντα θά ὑπάρχει μιὰ ἀπάντηση ὑπεκφυγῆς στὴν αἰτηση τῆς κοινότητας.

Ἡρθε τὸ καλοκαρινό καὶ οἱ Νικητιανοὶ ἀγύπτοροι νά κάνουν τίποτα ἀλλο, εἴχονται καὶ παρακαλοῦν στὸ Θεό νά φωτίσει ὅλους ὅσους περούν τὸ σταυροδρόμι, γιατὶ δὲν θέλουν νὰ ξανασυμβεῖ δυστύχη μα στὸ χωριό τους, δὲν θέλουν γά ξαναθρηγήσουν.

Ως πότε δύως κύριοι θ' ἀδιαφορεῖτε; Ως πότε οἱ Νικητιανοὶ θὰ θρηνοῦν θύματα; Ως πότε θὰ περούν τὴ διασταύρωση μὲ τὴ ψυχή στάδοντια; Ως πότε;

ΒΑΣ. Τ. ΜΑΝΤΣΙΟΣ

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΝΙΚΗΤΗ

Άπαντηση τοῦ κ. Υψηλούργου Οἰκονομικῶν γιά τὶς καταπατήσεις στὸν αἰγιαλό

ΕΛΛΗΝ. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γεν. Δ) νηση Φορολογίας Δ.Π.

'Αθήνα 30/7/78

ΘΕΜΑ: «Γιὰ τὶς καταπατήσεις ποὺ ἔγιναν στὸν αἰγιαλό τῆς Χαλκιδικῆς, ἔχουν ληφθεῖ σχετικά μέτρα προστασίας αὐτοῦ».

Συνεχίζοντας τὴν ἀλληλογραφία μας (ἔγγραφο μας E 4407/753/6-5-78), σχετικά μὲ τὶς καταπατήσεις ἀπό ιδιωτες τημάτων τοῦ αἰγιαλοῦ στὴν παραλία τῆς Κοινότητας Νικήτης Χαλκιδικῆς, σᾶς γνωρίζουμε τὰ κάτωθι, σὲ ἀπάντηση τοῦ ἔγγραφου σας

ΠΑΒ 4827/12-4-78 μὲ τὸ δόπιο μᾶς στείλατε τὸ μὲ ἀριθμό 7) 4-3-78 ἔγγραφο τῆς Έπιπλοτιστικῆς Εταιρείας Νέων Νικήτης «Ο ΣΙΘΩΝ» πού προσυπογράφεται, ὑπὸ τύπον ἀναφορᾶς πρὸς τὴ Βουλή τῶν Ελλήνων, καὶ ἀπό τοὺς κ. κ. Βουλευτές οἱ διποίοι ἀναγράφονται ἀνωτέρω στοὺς ἀπόδεκτας πρὸς κοινοποίηση:

1. Οἱ καταπατήσεις στὸ χῶρο τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς πιό πάνω Κοινότητας ἦταν γνωστές στὴν Οἰκον. Εφορία Πολυγύρου ἀπό τὸν Αὔγουστο τοῦ ἔτους 1977, διώς τοῦτο προκύπτει ἀπό τὴν ἀναφορά του μὲ ἀριθμό 2153)78 πού σᾶς στέλνουμε σὲ φωτοτυπία.

2. Εξάλλου, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν καταπατήσεων, ἡ Οἰκον. Εφορία Πολυγύρου ἀπό τὸν Αὔγουστο τοῦ ἔτους 1977, διώς τοῦτο προκύπτει ἀπό τὴν ἀναφορά του μὲ ἀριθμό 1773)13-4-78 τῆς ἀνωτέρω Οἰκον. Εφορίας, νὰ διαθέσει μηχανικό, ἀν δὲν ἔχει δρίσει ἀκόμα, προκειμένου νά συνεργασθεῖ μὲ ὑπόλληλο πού θά δρίσει ἡ Οἰκον. Εφορία Πολυγύρου γιὰ τὶς ὑπόλοιπες περιπτώσεις καταπατήσεων.

Ο Τρυπουργός

Π. ΜΠΟΚΟΒΟΣ

Σημ. ΣΙΘΩΝΑ: Μὲ λέπη μας διαπιστώνουμε πῶς ἐνῶ ἐμεῖς ἔδω καὶ 4 χρόνια ἔχουμε κάνει ἀναφορές γιὰ τὴν αἰγιαλίτιδα ζώνη, μόνον τὸ 1977 ἡ Εφορία Πολυγύρου ξύπνησε.

Ἐπίσης διείλουμε νὰ σημειώσουμε τὸ ἔξῆς γεγονός.

Τὸ ἔγγραφο δὲν μᾶς λέγει πῶς θὰ δροῦν τὰ ΠΑΛΟΤΙΚΙΑ.

Μήπως νομίζει ὁ κ. Τρυπουργός ὅτι στέλνοντας τὸ ἔγγραφο, θὰ φύγουν οἱ περιφράξεις. Εἶναι πολύ γελασμένος.

Πρέπει νὰ δώσει ἐντολὴ ἀμέσου ἀπομάκρυνσης καὶ κατεδάφισης τῶν κτισμάτων.